

Svenska Gustaf-Adolfskyrkan i Hamburg presenterar sig

Välkommen till Svenska Gustaf-Adolfsförsamlingen i Hamburg!

Svenska Gustaf-Adolfskyrkan i Hamburg är en plats dit människor sökt sig i mer än ett sekel – och gör så än idag. Hit kommer svenskar som bor i Hamburg, turister, intresserade tyskar, studenter, cafébesökare, brudpar, sjöfarare med många många flera. Naturligtvis är också DU varmt välkommen hit – oavsett anledning!

Varje vecka strömmar många människor genom våra fina lokaler här på Ditmar-Koel-Strasse för att delta i söndagens gudstjänst, titta på vårt vackra kyrkorum, delta i barn- eller vuxenkörens övningar, mötas i syföreningen, barngrupperna, bastelgruppen eller för att ta en fika i

caféet. När advents- och jultiden börjar närma sig slår vi även upp portarna för den enorma julbasaren som pågår under två veckoslut och de luciakonsserter som erbjuds här i församlingen är också de mycket välbesökta.

Den allra största delen av vår verksamhet finansieras av intäkter från försäljningen under basaren och i caféet, konsertbiljetter, gåvor, kyrkoskatt och medlemsavgifter. Alla bidrag tas därför emot med stor tacksamhet!

Varmt välkommen till Svenska kyrkan i Hamburg!

Caféet

i Svenska Gustaf-Adolfskyrkan

Im Café der Schwedischen Kirche backen wir täglich Zimtschnecken (schwedisch „Kanelbullar“), Kuchen und Gebäck nach traditionellen Rezepten. Genießen Sie diese zu frisch gebrühtem Kaffee.

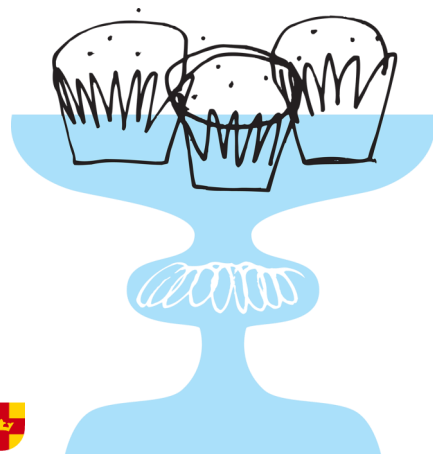
Öppningszeiten:

Donnerstag, Freitag, Samstag: 14:00 -17:00 Uhr

Sonntag: 12:00 -17:00 Uh

Ihre Feierlichkeiten Wir vermieten das Café für private Feiern oder Firmenveranstaltungen. Auch der Kirchensaal steht zur Vermietung für Konzerte zur Verfügung. Anfragen bitte an Carina Bolte, 040-3203 1404 oder carina.bolte@svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan
HAMBURG

Fasta programtider i Svenska Gustaf-Adolfsförsamlingen

(Vi talar svenska!)

BARNGRUPPEN

Mindre barn i en ålder från 0-6 år träffas onsdagar varje vecka mellan kl 15.30-17.30. Efter sångstunden med barnsånger och ramsor är det fika och pyssel för barnen.

Ledning: Laila Bredenow,
laila.bredenow@freenet.de

SYFÖRENINGEN

Vi träffas torsdagar kl 14-16 tillsammans med prästen. Efter en kort andakt och en psalm dricker vi kaffe. Ofta diskuterar vi ett speciellt tema eller någon bidrar med ett litet föredrag. Ibland gör vi utflykter eller besöker utställningar. Det är ett livaktigt sällskap för alla åldrar, trevligt och intressant. **Kontakt:** Präst Per Edler, tel 0176-62815374

SVENSKA KYRKANS KÖR

Körrepetitionerna äger rum tisdagar, kl 19.30-21.00. Kom och var med i en trivsam svensktalande grupp, om du älskar att sjunga och vill utveckla din röst och medverka i körens uppträdanden vid gudstjänster, svenska högtider och Luciatåg. Körledare är Marie Carlsson, e-post: marie.ch.carlsson@svenskakyrkan.se.

SMÅFÅGLARNA

Körledare för barnkörerna är också Marie Carlsson. I allmänhet äger de rum lördagar

eller söndagar i anslutning till familjegudstjänsten.

BASTELGRUPPEN

Vi träffas varje torsdag kl 16-18 och vi pysslar och handarbetar. Vi gör t.ex. tovade fåglar, tovade änglar, blomsterkort, Lovikkavantar, virkade dukar, grytlappar, stickade sockor och mössor, etc. Vi välkomnar väldigt gärna nya deltagare som tycker om att handarbeta eller göra konstnärliga saker som vi kan sälja under kyrkans basarer. **Kontakt:** Gunilla Ebbrecht, gunilla.ebbrecht@t-online.de, tel 040-87080570 eller Gunnel Haensel, tel 040-402510.

LÄSECIRKELN

Här läser vi och diskuterar noga utvalda internationella böcker på svenska. Datum för träffarna publiceras på hemsidan. **Kontakt:** Anna Wölber, tel 04832-7674

KYRKANS HISTORIA

Redan 1883 började svensk sjömanskyrkoverksamhet i Hamburg genom EFS (Evangeliska Fosterlandsstiftelsen), då sjömanspastor L. A. Olsson kom till Hamburg för att starta verksamheten som skulle bli "skandinavisk". I början fick man hålla gudstjänster och samkväm i English Reformed Church, som låg längs det stora hamnstråket. Hamnen var redan då stor och sjöfarten livlig, och i Hamburg fanns redan en stor svensk koloni.

Den 12 maj 1907 kunde den efterföljande pastorn J. O. A. Englund, som kom till Hamburg 1886, vara med när den nybyggda, nuvarande stora kyrkobyggnaden invigdes av ärkebiskop J. A. Ekman. Kyrkan ligger centralt vid den stora hamngatan, mitt emot Landungsbrücken (centrum för den gamla hamnen). Det höga huset med sitt torn ingår som en del av Hamburgs "skyline" längs med Elbe och är därför en känd byggnad i staden och kulturminnesmärkt. EFS lyckades betala kyrkan helt och hållet med insamlade medel.

J. O. A. Englund lade grunden för arbetet i Hamburg, som kom att präglas av sjömanskyrkoverksamheten, "öppet hus" för svenskarna i Hamburg och hjälpverksamhet bland vinddrivna, arbetslösa landsmän, dock med tyngd på sjömanskyrkoverksamheten på grund av den stora svenska sjöfarten i Hamburgs hamnar. Fram till 1956 fanns även den svenska skolan inhyst i byggnaden.

Under andra världskriget var Svenska kyrkan en av få byggnader i hamnområdet som inte bombades sönder.

Redan 1903 gav pastor Englund namnet "Gustaf-Adolfskyrkan" till byggnaden men först 1907 stod kyrkan färdigbyggd.

Bysten av kung Gustaf II Adolf (reg. 1594-1632) har funnits i kyrkan sedan dess. I kyrkans sakristia hänger ett porträtt av pastor Englund, som under 25 år arbetade aktivt för vår kyrka.

Vid krigets slutskede kom kyrkan med sin "Schwedenspeisung" att bli centrum för hjälp- och flyktingarbete, vilket många Hamburgbor fortfarande kommer ihåg. En bärande roll i detta arbete utfördes på hjältelikt sätt av dåvarande lärarinnan i skolan, fröken Ragna Norström (1900-1998).

Ragna blev en institution bland svenskarna i Hamburg genom sin enorma insats.

Hon skrev boken "Hur det var förr" som finns att köpa i Kyrkans café både på svenska och på tyska.

1971 övergick verksamheten vid kyrkan till att administreras av Svenska kyrkans sjömansvårdsstyrelse. Till 70-årsjubiléet mottog Svenska kyrkan i utlandet byggnaden från EFS utan kostnad, mot att ansvara för tjänster, verksamhet och drift av huset. Verksamheten var fortfarande livlig på grund av den stora svenska sjöfarten, ett ökande antal svenska turister, svenska företagare och den svenska kolonin samt arbetande och studerande svenska ungdomar.

1972 tillsattes en kyrkokommitté med Sveriges generalkonsul i Hamburg som ordförande. Kommittén skulle vara ett stödjande organ för kyrkan och rådgivande för sjömansprästen.

Allt eftersom sjöfarten i mitten av 90-talet minskade och de bosatta grupperna av svenskar i Hamburg ökade, samtidigt som kyrkan blev ekonomiskt mer och mer självförsörjande, grundades 1996 en formell församling; Gustaf-Adolfs-församlingen. Kyrkokommittén upplöstes och en kyrkostämma, bestående av

församlingens medlemmar, utsåg ett kyrkoråd och antog en kyrkoordning. I juni 2001 omvandlades verksamheten till en Eingetragener Verein och kallas idag för "Schwedische Gustaf-Adolfs-Kirche in Hamburg e.V.". Den 15 juli 2012 såldes kyrkobyggnaden av SKUT (Svenska Kyrkan i Utlandet) till den nye ägaren, Dr. Frank Steinhoff. Församlingen som hyresgäst har dock ett garanterat boende under de närmaste 25 åren i sina nuvarande lokaler.

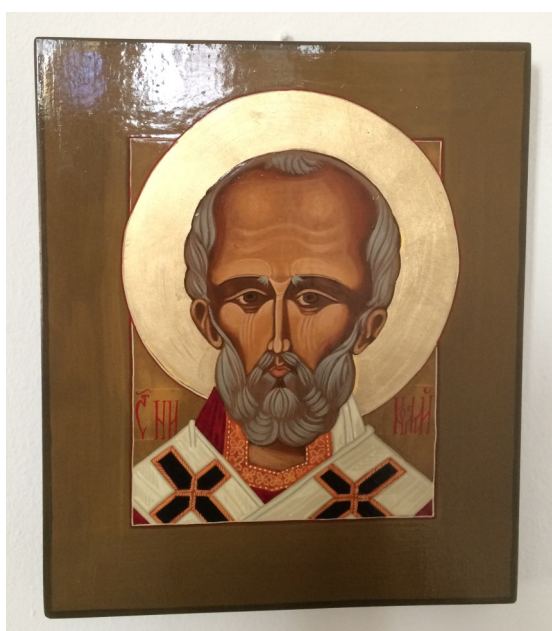
Altaruppsatsen och körfönstret gjordes efter krigsslutet, sedan det gamla förstörts vid bombangreppen. Körfönstret med uppståndelsemotiv har målats av konstnären Guido Markse, som även målat landskapsvapen i taket. Dessa landskapsmotiv fanns tidigare längs väggarna i höjd med bänkarna. Altaret med krucifixet i mitten, födelse scenen, Jesu lidelseväg och apostlarna på sidorna, skapades av bildhuggare genom arkitekten Bruno Fix försorg. Från början var altaruppsatsen omålrad men blev målrad i början av 1970-talet.

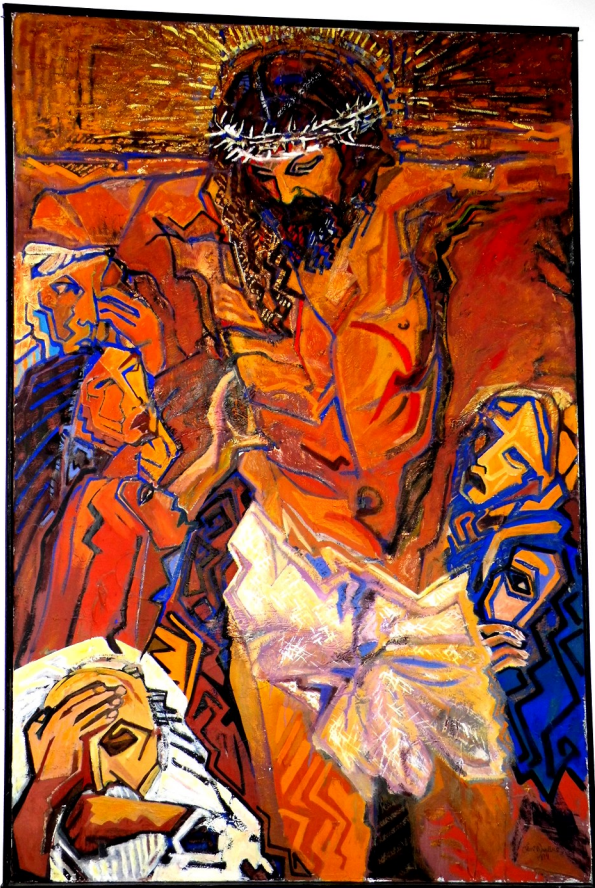
Kristustavlan som efter renoveringen 2015 numera hänger i Sakristian, är en gåva från Svenska sjömanskyrkan i Antwerpen.

I samband med att kyrkan firade 100-årsjubileum skänktes denna vackra staty av jungfru Maria (bilden ovan) av barnen till den berömde skulptören Gunnar Nilsson. Statyn finns också i Svenska kyrkan i Paris och även i det gamla klostret Corbie, nära Amiens. Förutom den konstnärliga betydelsen är statyn en ekologisk budbärare: Sockeln, utformad med motiv från naturen (en häst, en björn, en fågel, en fisk, en blomma och solen) skall påminna oss om att vi ska respektera och älska Skapelsen som Gud har anförtrott åt oss.

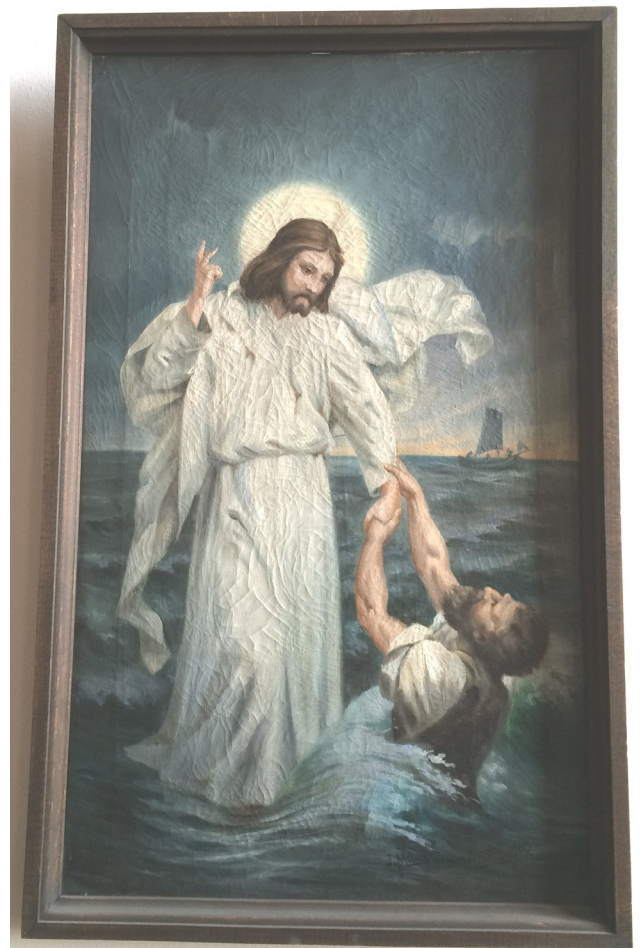
Nicolaus, biskop av Myra, bekännare, död ca. 345. Han är barnens vän och skyddspatron. Han har som attribut även ett ankare och åkallas av sjömän.

Den dramatiska kristusmålningen som hänger på den södra väggen är gjort av konstnären Kent Wahlbeck. I samband med en vernissage i vår kyrka 1999 gjordes en insamling i församlingen för att kunna köpa detta konstverk "Jesus på korset".

Den lilla tavlan i kyrkans nedre del är en kopia av en medeltida tavla (bild uppe till höger), som finns i original i Hauptkirche S:t Petri Hamburg. Den föreställer Ansgar, "Nordens apostel" och tillika Hamburgs första biskop (år 832-845). Tavlan skänktes av Ekumeniska arbetsgruppen ACK i Hamburg (Arbeitsgemeinschaft Christlicher Kirchen in Hamburg) till kyrkans 90-årsjubileum.

Kristustavlan som hänger på östra väggen vid predikstolen är målad utifrån texten i Matteus evangelium kap. 14:22-32 (bild till höger).

Kristusstatyn som står vid dopfunten är en gipskopia av den berömda statyn som är gjord år 1820 av den danske konstnären Bertel Thorvaldsen (1770-1844). Det berättas att när konstnären Bertel Thorvaldsen hade gjort en modell i mjuk lera, så hade han gjort en segrande Kristus med upplyfta armar. Men när han kom ner till ateljén nästa morgon hade armarna och huvudet sjunkit och det var som om Kristus såg ner på honom i kärlek. Thorvaldsen utformade då statyn så som vi ser den nu.

Dopfunten i silver, som ligger i dopfunten, skänktes redan 1893 till "Skandinaviska kyrkan i Hamburg".

I den ursprungliga kyrksalen fanns många målningar vilket man kan se på gamla fotografier. I samband med att kyrksalen målades om 2007 har man med hjälp av Norbert Kirchhoff och Sabine Kroll från "Denkmal-schutzamt Hamburg" frilagt och restaurerat den 100-åriga Kristusbilden.

Votivskeppet "Gustaf Adolf" är byggt och skänkt av Hans Freyholz (Kapitän i.R. och Cap Hornier). Votivskeppet döptes av fru Marianne Johansson den 22 maj 1969. Fru Johansson var hustru till den dåvarande prästen Rolf Johansson som verkade i Hamburg under åren 1968-1972. Det tog Kapten Freyholz nära ett år att bygga skeppet och det är en modell av en bark som han själv seglat på över de sju haven.

Den 30 november 1985 invigdes den efterlängtade nya kyrkoorgeln som byggdes av A. Mårtenssons Orgelfabrik i Lund. Kostnaden för orgeln var 62.688,- DM och täcktes till största delen av lokalt insamlade medel.

Barocktavlor från 1700-talet - Series Pastorum - skänktes till kyrkans 100-årsjubileum av Hauptkirche S:t Jakobi, Hamburg. Björn Andreasson, adoptivson till sjömansprästen Stig

Andreasson, som verkade i vår kyrka under åren 1955-68, möjliggjorde restaureringen och framställandet av namnsskyltarna som utfördes av Denkmalschutzamt. På den norra väggen hänger samtliga sjömanspräster fram till år 1995. Därefter blev prästen i Hamburg kyrkoherde och tavlan på den södra sidan påbörjades. Vår första kvinnliga kyrkoherde Eva Kirkeby började sin tjänst i augusti 2008 till församlingens 125-årsjubileum.

INSKRIFTION PÅ KYRKKLOCKAN

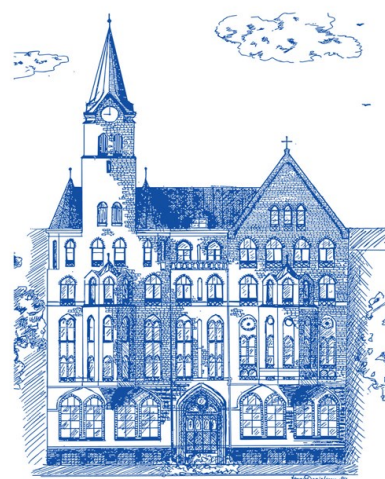
Skänkt till Svenska Gustaf-Adolfs-Kyrkan
af Hans Hansson
född i Lye på Gotland den 20.2 1841, åren 1859–1897 sjöfarande.
Soli Deo Gloria

På andra sidan står en dikt av pastor Englund:

Från främlings- eller fosterland
Du kommen vara må.
Till Hansas stad vid Elbes strand.
Jag beder dig: Hit gå
Att undfå det, som dyrast är.
Din bästa hjälp mot ondskans här:
Vår Guds och Jesu Kristi ord
Och gåfvorna från nådens bord

J. O. A. E.

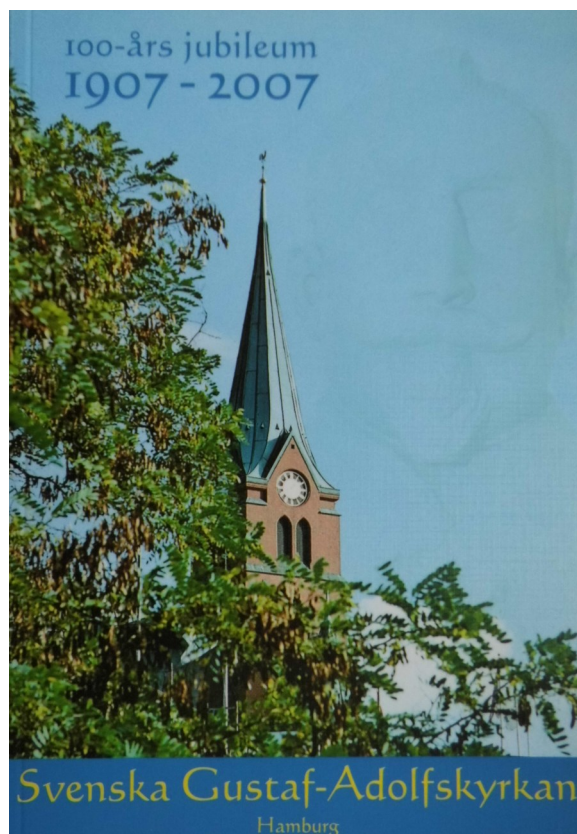
Vi hoppas att med denna broschyr ha väckt ditt intresse för vår fina kyrka och levande Gustaf-Adolfsförsamling.

Välkommen!

Kyrkans klocka med inskriptionen: Soli Deo Gloria. Skänkt till församlingen av Hans Hansson född i Lye på Gotland. På klockans andra sida står en dikt av Pastor Englund:

Från främlings eller fosterland, du kommen vara må. Till Hansas stad vid Elbes strand. Jag beder dig: Hit gå att undfå det, som dyrast är. Din bästa hjälp mot ondskans här: Vår Guds och Jesu Kristi ord och gåvorna från nådens bord.

Till vårt 100-årsjubileum kom det ut en minnesbok. En del av boken handlar om sjömanskyrkans historia i Hamburg, Bremen, Lübeck, Kiel och Wismar. För övrigt innehåller boken artiklar skrivna av bl a biskop Lennart Koskinen, f d chefen för utlandskyrkan Klas Hansson och våra tidigare präster i Hamburg. Boken finns till försäljning i kyrkans café.

KONTAKT:

Svenska Gustaf-Adolfskyrkan i Hamburg

Ditmar-Koel-Straße 36

DE-20459 Hamburg

Tel 040-3203 1404

E-post: hamburg@svenskakyrkan.se

Homepage: www.svenskakyrkan.se/hamburg

Facebook: www.facebook.com/svenska.hamburg/

BANK

IBAN: DE30 2005 0550 1226 1253 73, BIC: HASPDEHH

PRÄST

Per Edler, tel 040-3203 1405, mobil 0176-62815374

per.edler@svenskakyrkan.se

KYRKORÅDET

Kristina Ekelund, ordförande

Tel.: 040-80 44 65, kristina.ekelund@hamburg.de

MEDLEMSKAP

10,- € per år för studerande

65,- € per år för enskilt

100,- € per år för familj

KOMMUNIKATIONER

U-Bahn: Linie U3

S-Bahn: Linie S1 und S3

Station LANDUNGSBRÜCKEN

Utgiven av: Schwedische Gustaf-Adolfs-Kirche in Hamburg e.V.

Redaktion och foton: Svenska kyrkan, Margareta Schirmacher

Utgåva: Februari 2020